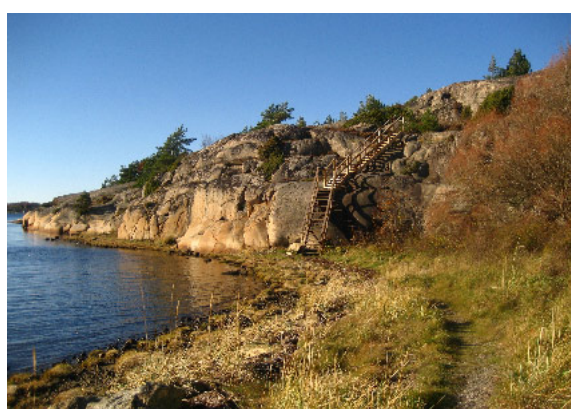

Länsstyrelsen
Västra Götaland

LONA-nytt

Nyhetsbrev november 2021

| | Skicka vidare

Bättre sent än aldrig...

Du läser just nu det senaste numret av LONA-nytt. I detta nummer finns en hel del som är bra att ta till sig oavsett om du tänker söka bidrag eller inte.

Vår ambition är att höstnumret ska komma ut i lagom tid till sista ansökningsdatum den 1 december. Det lyckades inte riktigt i år heller. I.

Vi inleder med information som rör samtliga LONA-stöd (ordinarie, pollinering och våtmark) för att därefter gå in på respektive stöd. I slutet ges exempel på LONA-projekt.

TIPS! Du hittar tidigare nummer av LONA-nytt på [Länsstyrelsens webbplats om LONA](#)

Det är ett riktigt rönnbärsår i år! En rönnblomma har möjlighet att befrukta sig själv men får vanligen hjälp av olika insekter, såsom en fluga, en fjäril eller en humla. Foto: Jennie Niesel

Komplett ansökan senast 1 december

Funderar du på att ansöka om LONA-bidrag? Sista ansökningsdatum för projekt som ska starta 2022 är 1 december 2021. Det är sista året som särskilda bidrag till pollineringsprojekt kan sökas. Se vidare i nyhetsbrevet längre ner. Viktigt att tänka på för föreningar och andra initiativtagare är att ansökan alltid ska skrivas under och skickas in av kommunen. Kom ihåg att välja rätt startår i LONA-tjänsten (2022). Följ råden i nedanstående länk om vad en komplett ansökan ska innehålla.

[Läs mer om LONA-bidraget och hur ansökan görs](#)

Uppdaterad vägledning

Vägledningen för statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är uppdaterad och gäller från nästa ansökningsomgång den 1 december 2021. Det är en uppstramning från tidigare. Några nyheter:

- Uppskattade offerter gäller inte som medfinansiering. Det som ett företag kan bidra till i form av medfinansiering ska kunna styrkas på ett tydligare sätt.

Lona är ett vanligt namn på sjöar och vattendrag i vårt vackra grannland Norge men det har även gett namn åt vattendrag i Elfenbenskusten, Honduras och Kongo-Brazzaville. Och orter i Italien och på Samoa. Källa: LinkFang/Wikipedia. Foto: Ola Drewes, Naturvårdsverket

- Mjukare skrivning kring vem som skriver på ansökan vilket även gäller slutredovisning. Ändring från behörig firmatecknare till behörig företrädare som avser tjänsteperson enligt delegationsordning.

[Läs mer i Naturvårdsverkets vägledning](#)

Vår e-tjänst gör jobbet som en kanot på vattnet. Diarieföringen sker automatiskt på ärendet och ni får en bekräftelse på att handlingarna inkommit. Foto: Jennie Niesel

Ändringar? Använd vår e-tjänst

Kommunen ansöker om ändring (förlängning och tillägg) genom att använda blanketterna för ändring eller tilläggsansökan. Blanketterna skickas som pdf via vår e-tjänst. Ansökan om extra bidrag (tillägg) ska skrivas under av behörig företrädare på kommunen. Endast pdf, tif och jpeg är i nuläget möjliga att skicka den vägen. Har ni andra filer skickar ni rubbet till vastragotaland@lansstyrelsen.se

[Komplettering eller yttrande i ärende | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Digital frukostfika med Länsstyrelsen

I höst välkomnar vi er kommunhandläggare till digital frukostfika med oss. Tanken är att vi fikar och småpratar under 45 minuter om frågor som är kopplade till naturvård. Mötena är främst tänkta att bli ett forum för spontana frågor, men önskemål om specifika ämnen kan mailas till oss inför varje möte. Under mötet kan ni till exempel ställa frågor kopplade till LONA eller pollinering. Vi har genomfört två fikan hittills. Återstår ett fika i år.

Tisdagen den 23/11 kl. 08.30-09.15 [Anslut till Skype-mötet](#)

Grabba kaffe- eller tekoppen och koppla upp dig på frukostfika! Foto: Martin Fransson

Drivkraft och pengar till finansiering av naturvård behöver ofta komma från olika kassor. Foto: Pixabay

Naturvårdsfinansiering

Lunds universitet arrangerade den 3 november ett digitalt seminarium där avstamp togs i en nyligen genomförd enkätstudie bland kommunanställda tjänstemän i Skåne och den nationella utvärderingen av LONA-stödet som gjordes 2016. Syftet var att diskutera hur naturvårdsfinansieringen hanteras i olika kommuner och de olika förutsättningar som finns. Anteckningarna från arrangören väntas om tidigast en vecka men Länsstyrelsens noteringar och de båda presentationerna finns att ta del av nedan. Vi lägger även med länken till vår information om stöd och bidrag till att nå miljökvalitetsmålen.

[Stöd i miljömålsarbetet | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

[länsstyrelsens minnesanteckningar naturvårdsfinansiering_20211103.pdf](#)

[sahlin_finansiera naturvård - fokus på skånska kommuner.pdf](#)

[eckerberg_tio års erfarenheter med lona_lunds univ.pdf](#)

Ordinarie LONA

Förändringens vindar blåser... Foto: Pixabay (beskuren)

Nya kontaktpersoner i ordinarie LONA

Lagom till höststormarna, eller ansökningsstormen, har vi blåst liv i en ny LONA-organisation. Anders Bergström har, efter lång och trogen LONA-tjänst, bytt arbetsuppgifter inom Länsstyrelsen. Istället välkomnar vi Marja Nordin och Karin Lindblad Johansson till vår LONA-grupp. Länet är stort och vi har delat upp vårt ansvar enligt följande:

Skaraborg - Jennie Niesel

Göteborg - Linda Karlsson

Fyrbodalen - Marja Nordin

Sjuhärads - Karin Lindblad Johansson

Ni når oss på LONA.vastragotaland@lansstyrelsen.se

[Länsstyrelsens webbplats om LONA-bidraget](#)

[Karta över kommunansvar LONA - Länsstyrelsens interna fördelning \(lansstyrelsen.se\)](#)

Stadsparken Söderplan Uddevalla där informationsskyltar, insektshotell, perennplantering och äng anläggs med stöd av LONA-bidrag. Foto: Linda Karlsson

Policy för prioritering av LONA-projekt uppdaterad

Länsstyrelsen har uppdaterat skrivning om tätortsnära natur och detaljplanerat område. Vissa projekt inom tätorter och parkmark kan vara viktiga för naturvården, framförallt den lokala. Till exempel ändrad skötsel av kommunens grönytor för att öka biologisk mångfald (både pollinatörer och annan mångfald), men också leder för friluftsliv som börjar i detaljplanlagt område, invasiva arter som behöver bekämpas i tätorter, informationssatsningar som når många i bostadsområden och så vidare.

[Policy för prioritering av lokala naturvårdsprojekt \(LONA\) i Västra Götalands län \(lansstyrelsen.se\)](#)

Kommunala naturvårds- och grönstrukturprogram

Riktlinjer för naturvårds- och grönstrukturprogram

Länsstyrelsen håller på att se över riktlinjerna för naturvårds- och grönstrukturprogram som tas fram med LONA-bidrag. Planen är att de uppdaterade riktlinjerna ska läggas ut på vår webbplats om LONA efter årsskiftet. Bland annat ser vi över skrivningarna om grön infrastruktur samt preciserar vilka riktlinjer som gäller vilka program. Under 2022 planerar vi att ta fram och publicera några korta filmer om grön infrastruktur i naturvårds- och grönstrukturprogram. Eventuellt kommer ett webinarium att anordnas 2022.

Har du frågor eller inspel till detta arbete får du gärna meddela oss på LONA.vastragotaland@lansstyrelsen.se

[Nuvarande riktlinjer \(lansstyrelsen.se\)](#)

Planeringsunderlag för ÖP

Länsstyrelsen har tagit fram ett utvecklat planeringsunderlag baserat på den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur. Underlaget visar områden att vara särskilt uppmärksam på och analysera vidare, för att kunna göra underbyggda ställningstaganden i översiktsplanen. Underlaget täcker till att börja med kommunerna i Boråsregionen, men kan också delvis användas i andra delar av länet. Nästa steg är att fortsätta utveckla materialet för hela Västra Götalands län.

[Kartor och underlag för planeringsarbete | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Kontakt: Elisabeth Ebeling elisabeth.ebeling@lansstyrelsen.se

PlaneringsKatalogen

Är ett rikstäckande verktyg för att sammanställa, värdera, strukturera planeringsunderlag och göra dem sökbara.

[Till PlaneringsKatalogen \(lansstyrelsen.se\)](#)

LONA pollinering

Humla under inflygning till blommande gurkört, en odlad magnet för hungriga bin. Foto: Jennie Niesel

Sista chansen!

Nu närmar sig sista chansen att ta del av de öronmärkta medlen för pollineringsprojekt. Efter 1 december 2021 måste pollineringsprojekt konkurrera med alla övriga naturvårdsprojekt så passa på att gynna era vildbin, humlor och fjärilar redan nu!

Tips på projekt:

- Restaurera eller nyskapa miljöer för pollinatörer, såsom ängar, planteringar, sandblottor och död ved. Samarbeta gärna med närliggande skolor, bostadsbolag, kyrkoförvaltningar, golfbanor m.fl.
- Ta fram informativa skyltar, broschyrer och filmer för att inspirera allmänhet, ung som gammal, att göra egna åtgärder vid sina hem. Eller varför inte rikta er till större markägare inom kommunen?
- Ta fram skötselplan för era grönytor, så att biologisk mångfald gynnas i högre grad.
- Få in pollinering i långsiktig samhällsplanering, ex. pollineringsplan.
- Inventera och kartlägg förekomster av pollinatörer, som underlag för kommande praktiska åtgärder.

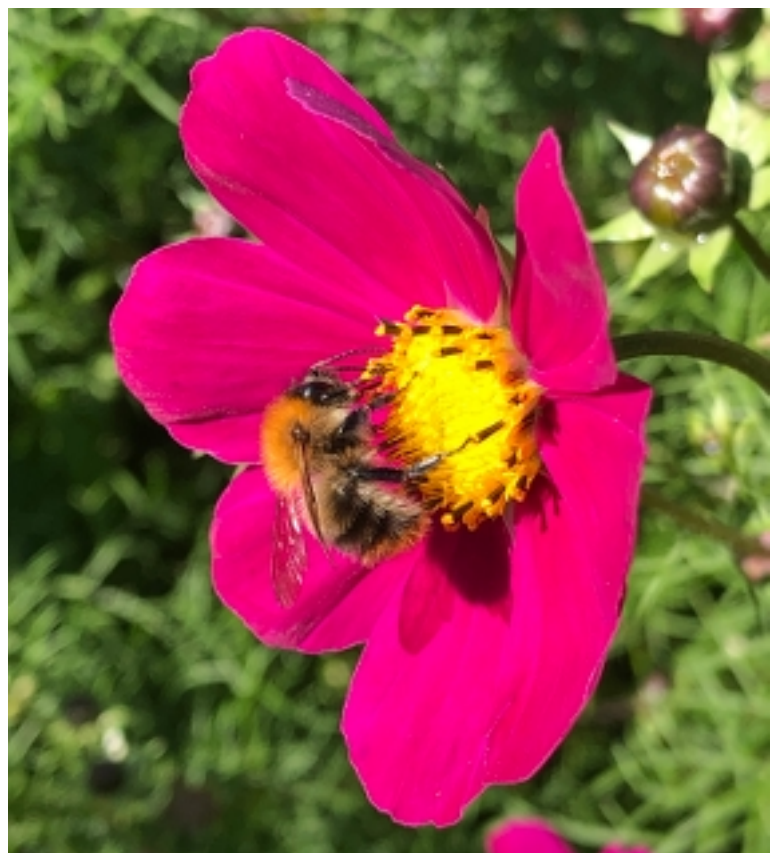
[Läs mer om vilda pollinatörer på Länsstyrelsens webbplats](#)

Inspiration från Danmark

Just nu visar Sveriges Television programserien Ge oss naturen tillbaka, där Frank Erichsen från "Hundra procent bonde" ska hjälpa det danska samhället Hjörning i arbetet med att få insekter och bin tillbaka.

Det vore fantastiskt med större genomgripande LONA-projekt för att gynna pollinatörer likt det man tagit sig för i vårt grannland!

[Se avsnitten \(SVT Play\)](#)

Fullt surr! Åkerhumla på enkelblommig roskärä i september. Foto: Jennie Niesel

Satsa på svenskt växtmaterial!

För att rädda vår svenska biologiska mångfald behövs svenska växter, och allra helst lokala. Vår flora och fauna har anpassat sig till varandra i tusentals år, efter de förhållanden som råder här. Många är specialiserade på, och helt beroende av, varandra för sin överlevnad. Länsstyrelsen har anordnat en kurs om fröodling till lantbrukare under hösten, för att få till lokal fröodling. En artikel om hur det går till kan du läsa i tidningen Jordbiten nr 4-2021 som kommer ut den 2 december.

Så in med eftertanke. Foto: Anna Stenström

Jordbiten hittas på denna sida: [Information till verksamma på landsbygden | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Du kan också läsa mer i följande debattartikel: [Utsådda blommor räddar inte insekterna | SvD Debatt](#)

LONA våtmark

Restaurering av ett rikkärr genom röjning av sly och gräs som dras ut på plåt med vinsch från traktor. Foto: Jennie Niesel

Vilka åtgärder kan få bidrag?

LONA våtmark-bidrag kan beviljas för restaurering och anläggande av våtmarker. Exempel på åtgärder är anläggande av dammar och småvatten, borttagning av vegetation, igenläggning av diken, tvåstegsdiken och återmeandring. Bidrag kan även sökas för kunskapsuppbyggnad, framtagande av underlag eller annat förberedelsearbete inför restaurering eller anläggande av våtmarker. Bidrag kan beviljas med upp till 90 procent av projektets kostnader.

Vid planering av en våtmark kan Länsstyrelsernas våtmarksverktyg vara till hjälp. Där finns information om förutsättningar för att anlägga en våtmark i utvalt område.

[Länsstyrelsens våtmarksverktyg](#)

[Läs mer om våtmarker och LONA-bidrag på Naturvårdsverkets webbplats](#)

Viktig ändring för våtmarksprojekt i förordningen

Syftet i förordningen för LONA-våtmark har ändrats. Nu innefattas även minskad klimatpåverkan och återvätning av torvmarker, upprätthållande av biologisk mångfald samt våtmarker för minskad övergödning.

I och med att alla syften i LONA-våtmarkssatsningen är jämställda och prioriteringsordningen borttagen så kommer prioriteringen av våtmarksansökningarna att göras utifrån förväntad effekt, "Rätt våtmark på rätt plats".

Tidigare har LONA-våtmark haft ett tydligt huvudsyfte: att stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden eller att öka tillskottet till

grundvatten. Detta har nu ändrats för att våtmarkernas multifunktionalitet ska tas till vara och för att våtmarkerna är en viktig del av den gröna infrastrukturen.

SGU kommer fortsatt vara rådgivande vad det gäller att bedöma våtmarkernas förmåga att balansera flöden samt att bidra till ökad grundvattentillförsel.

[Förordning \(2003:598\) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt \(Riksdagens webbplats\)](#)

Orre på frostnupen myr. Foto: Martin Fransson

Seminarieserie om våtmarker

Under hösten har Naturvårdsverket i samverkan med flera andra myndigheter haft en seminarserie med våtmarker i fokus.

Det sjunde och sista avsnittet i seminarserien handlar om Våtmarker och biologisk mångfald.

[Webbinarier om våtmarker \(naturvardsverket.se\)](#)

Tips på LONA-projekt

Under denna rubrik avser vi att regelbundet publicera olika förslag på LONA-projekt.

[Förslagen som rör åtgärdsprogram för hotade arter \(ÅGP\) landar så småningom i vår skrift om LONA-projekt.](#)

Gynna skyddsvärda träd

Nu har Naturvårdsverket godkänt den nya åtgärdstabellen för åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd. Där finns flera mål och åtgärder som riktar sig till kommunerna som kanske kan ge inspiration för ett nytt LONA-projekt?

[Uppdaterad åtgärdstabell 2021-2025 för Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd \(lansstyrelsen.se\)](#)

Skyddsvärda ekar i åkermark. Foto: Jennie Niesel

i-Tree i LONA-projekt

Den 27 oktober genomfördes en digital föreläsning med introduktion till verktyget i-Tree för kommunekologer, parkförvaltare och andra personer som arbetar med träd i kommuner eller parker. i-Tree är ett verktyg för att beräkna trädens ekosystemtjänster, är helt gratis och anpassat efter svenska förhållanden.

Vägen öppen för i-Tree i LONA-projekt. Foto: Jennie Niesel

LONA-pengar kan gå till att inventera och analysera ert trädbestånd med i-Tree.

[Ta del av föreläsningen \(Youtube\)](#)

LONA-projekt som stärker friluftslivet i länet

Det går att få stöd för att till exempel ta fram friluftspaner, kartlägga friluftsvärden, anläggningar som spänger, stigar eller fågeltorn eller för kunskapsspridning, till exempel guidningar, broschyrer och informationstavlor.

[Läs mer om friluftsliv på Länsstyrelsens webbplats](#)

För dig som arbetar med samhällsplanering, tillgänglighet och friluftsliv: ta del av information på Naturvårdsverkets webbplats

[Friluftsliv \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

En brasa värmer i höst- och vintermörkret. Foto: Jennie Niesel

Kurser och forskning

Arbetar du med förvaltning av träd?

Anmäl intresse till kompetenshöjande kurs med syfte att öka kunskapen om trädens roll i ekosystemet. Målet är att kursen ska leda till underbyggda beslut vad gäller inventeringar och skötselplaner av skyddsvärda träd utifrån ett kulturhistoriskt och biologiskt perspektiv.

Kursen riktar sig till dig som har grundläggande kunskaper inom trädfysiologi och artkännedom. Du kan exempelvis vara parkförvaltare, beslutsfattare på planavdelningen eller plan- och landskapsarkitekt, en bostadsrättsförening, ett trädgårdsföretag eller en arborist.

[Värde och skötsel av skyddsvärda träd - Dacapo \(dacapomariestad.se\)](#)

[utbildningsbeskrivning- att tillvarata trädens nytta.pdf](#)

Arbetar du med miljö- eller planeringsfrågor?

Utbildningen ger kunskaper om hur ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar bidrar i omställningen till hållbara samhällen. Efter avslutad utbildning ska du bland annat kunna utföra ekosystemtjänstanalyser och driva natur- och miljörelaterade frågor från idé till beslut. Utbildningen är utformad för att passa offentlig sektor, men kan även läsas av dig som arbetar inom privat sektor eller har tidigare utbildning inom området.

Kursen startar 15 november men är öppen för sen anmälan.

Urbana pollinatörer

Lunds universitet bjuder in till ett digitalt seminarie den 24 nov kl. 8.30-9.30. Där får du lära dig det senaste inom forskning kopplat till urbana pollinatörer.

[Urbana pollinatörer | Kalenderdelning \(lu.se\)](#)

Experiment på brand och beteseffekter på olika trädslag

Nordens Ark har gjort experiment på brand och beteseffekter på olika trädslag. Ek tål brand och ingen (av tall, gran, ek, björk och lind) tål bete. Trädslagen svarade olika på kombinationerna av behandlingen.

Läs mer: [Artikel \(Journal of Ecology\)](#)

Alla dessa nyhetsbrev...

Naturvårdsverket ger till exempel ut Nytt från miljöövervakningen i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten sex gånger per år. Nyhetsbrevet innehåller aktuell information från den samordnade svenska miljöövervakningen.

[Länk till Naturvårdsverkets olika nyhetsbrev](#)

Länsstyrelsen har inte någon samlad sida med våra nyhetsbrev. För att få ett hum om vilka nyhetsbrev vi har så kan man söka på nyhetsbrev på vår webbplats.

[Sökresultat | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Var kunskapens frukt ett äpple? De tidiga berättelserna ger inga svar men frukten har ofta avbildats som ett äpple. Kunskap kan fås på många olika sätt, bland annat i nyhetsbrev. För att få mycket och fin frukt behöver äppelträd pollineras av en annan sort. Själva pollineringen sköter bin, fjärilar, flugor, skalbaggar och andra insekter. Foto: Martin Fransson

HA KOLL PÅ DATUMEN!

01 dec	Sista ansökningsdatum Senast detta datum behöver vi er ansökan (avser närmast följande ansökningsår). Det gäller både ordinarie LONA-bidrag, LONA pollinering och LONA våtmark
01 mar	Årsredovisning

	Senast detta datum varje år behöver vi ha verksamhetsrapporterna för pågående projekt. Slutrapport ersätter verksamhetsrapport.
31 mar	Slutrapportering Senast detta datum behöver vi ha slutrapporterna för projekt som avslutats 31/12 föregående år. Obs! Projekten har alltid 3 månader på sig att slutrapportera. Datumet för slutrapport bestäms av projektets slutdatum och kan därför variera.
30 apr	Beslut om bidrag Senast detta datum brukar bidragsbesluten vara fattade i de flesta ärenden när ansökningarna inkommit 1/12. Tiden för handläggning beror bland annat på hur kompletta ansökningarna är från början. Det kan vara bra att tänka på vid planeringen av projektets start och slutdatum.
26-28 aug	LONA-dagarna - alltid sista helgen i augusti Sista helgen i augusti varje år genomförs LONA-dagarna. De LONA-projekt som kan visas upp bör sträva efter att delta åtminstone en gång under projekttiden och ha med arrangemanget redan i sin ansökan. Det går också att söka särskilda pengar för detta. Läs mer på Länsstyrelsens webbplats. Scrolla ner till den grå rutan Lokala naturvårdens dagar.

Om Lokala naturvårdssatsningen (LONA)

LONA-bidrag ska främja ett långsiktigt lokalt naturvårdsengagemang och ge kommunerna möjlighet att satsa lite extra på naturvård och friluftsliv.

Webbplats: lansstyrelsen.se/vastragotaland/lona

Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 Göteborg | 010-224 40 00 | vastragotaland@lansstyrelsen.se

Har du fått detta mail vidarebefordrat?
[Starta en egen prenumeration här.](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

Dela detta utskick

